

Sant Feliu: fer, desfer i refer

Temíem no veure mai allò que finalment hem vist: l'enderroc de la casa anomenada «dels rètols», que els clergues de l'antiga col·legiata de Sant Feliu de Girona havien adossat directament a la paret de pedra del temple. Es tracta d'un episodi decisiu en la llarguíssima història de la reforma arquitectònica i urbanística de l'entorn, carregada d'anys i de dubtes, de contradiccions i de disbarats. El lector curiós pot conèixer la sinuosa trajectòria d'aquesta remodelació si llegeix el reportatge publicat en aquesta *Revista*, en el número 118, de setembre-octubre de 1986: *Una obra discutida i un futur compromès*. Al cap de dotze anys, el titular periodístic podria ser el mateix, tant per a les obres fetes com per a les que resten per fer. Es tracta d'un procés que ha avançat amb una lentitud vergonyosa, entrebancat per discussions bizantines i presidit per la petitesa d'horitzons, pel xoc dels interessos i per una manca total de visió de futur.

L'any 1982, l'avantprojecte del Pla Especial del Barri Vell preveia tancar la plaça de Sant Feliu per la banda del riu. Allà on ara s'ha fet un pont, s'hi havia previst i dibuixat una fileira de cases de nova planta. Es van alçar algunes veus i les cases no es van edificar.

Després s'enderrocà la casa adossada a mà esquerra de l'escalinata del temple, però amb el propòsit de tornar-la a construir en el mateix lloc. La sobtada aparició del campanar amb tota la seva alçada va fer desistir de la reconstrucció, però el pecat d'imprevisió es va pagar amb la penitència de la «casa lila», pensada com a façana d'una placeta interior i convertida inesperadament en façana de primera fila.

Més tard va aparèixer una altra proposta, amb maqueta inclosa, que reduïa a la meitat l'escalinata antiga per adaptar-la a unes plataformes modernes, de disseny extravagant. Aquest projecte també va ser abandonat.

Després es va demolir la primera casa del carrer de la Barca, però ningú no va saber —o no va voler— intuir la nosa que faria quan es tornés a aixecar allà mateix, desconnectada de la que, arreglerada amb ella, s'adossava a l'escala. Ara, doncs, l'enderroc de la casa de mà dreta ha coincidit fatalment amb la reedificació de la de mà esquerra, amb el lògic ensurt i la consegüent indignació de la ciutadania. Aquí ningú no va saber —o no va voler— modificar el Pla Especial, com s'havia fet en els casos anteriors, per tal de respectar la dignitat del temple i la coherència del conjunt.

Les vacil·lacions no s'acaben aquí. Amb l'eliminació de l'antiga rectoria, també enganxada a l'església per la façana del sud, l'Ajuntament ha guanyat un espai per construir-hi una escala d'enllaç entre la plaça de baix i la porta de dalt. Però ara, amb l'obstacle desaparegut, l'Ajuntament confessa que no sap com fer l'escala i que no sap segur si la farà. De manera que després de tant anar i venir i de tant jugar a fer, desfer i refer, resulta que ens trobem en una situació semblant a la del primer dia: enfrontats a «una obra discutida i un futur compromès».

NARCÍS-JORDI ARAGÓ

La plaça de Sant Feliu de Girona, abans i després del 5 de maig passat.